

bus valoribus positivis expr. \sqrt{D} (mod. a) inter \sqrt{D} et $\sqrt{D} + a$ iacentibus, c vero pro singulis valoribus determinatis ipsorum a , b , ponatur $= \frac{bb - D}{a}$. Si quae formae hoc modo oriuntur, in quibus $\pm a$ extra $\sqrt{D} + b$ et $\sqrt{D} - b$ situs est, reiiciendae sunt.

Methodus secunda. Accipiantur pro b omnes numeri positivi minores quam \sqrt{D} , pro singulis b resoluatur $bb - D$ omnibus quibus fieri potest modis in binos factores qui neglecto signo inter $\sqrt{D} + b$ et $\sqrt{D} - b$ iaceant, ponaturque alter $= a$, alter $= c$. Manifestum est, singulas resolutiones in factores præbere binas formas, quia uterque factor tum $= a$, tum $= c$ poni debet.

Ex. Sit $D = 79$ eruntque valores ipsius viginti duo $\mp 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 16, 15$. Vnde inueniuntur formae vnde viginti: $(1, 8, - 15)$, $(2, 7, - 15)$, $(3, 8, - 5)$, $(3, 7, - 10)$, $(5, 8, - 3)$, $(5, 7, - 6)$, $(6, 7, - 5)$, $(6, 5, - 9)$, $(7, 4, - 9)$, $(7, 3, - 10)$, $(9, 5, - 6)$, $(9, 4, - 7)$, $(10, 7, - 3)$, $(10, 3, - 7)$, $(13, 1, - 6)$, $(14, 3, - 5)$, $(15, 8, - 1)$, $(15, 7, - 2)$, $(15, 2, - 5)$, totidemque aliae quae fiunt ex his si terminorum exterorum signa commutantur, puta $(-1, 8, 25)$, $(-2, 7, 15)$ etc. ita ut omnes triginta octo sint. Sed ex his reiiciendae sex $(\pm 13, 1, \mp 6)$, $(\pm 14, 3, \mp 5)$, $(\mp 15, 2, \pm 5)$; reliquae triginta duae omnes reductas amplectuntur. Per methodum secundam eae-

dem forma prodeunt sequenti ordine^{*)}: (± 7 ,
 $3, \mp 10$), ($\pm 10, 3, \mp 7$), ($\pm 7, 4, \mp 9$),
 $(\pm 9, 4, \mp 7)$, ($\pm 6, 5, \mp 9$), ($\pm 9, 5, \mp 6$),
 $(\pm 2, 7, \mp 15)$, ($\pm 3, 7, \mp 10$),
 $(\pm 5, 7, \mp 6)$, ($\pm 6, 7, \mp 5$), ($\pm 10, 7, \mp 3$),
 $(\pm 15, 7, \mp 2)$, ($\pm 1, 8, \mp 15$), ($\pm 3, 8, \mp 5$),
 $(\pm 5, 8, \mp 3)$, ($\pm 15, 8, \mp 1$).

186. Sit F forma reducta determinantis D , ipsique ab ultima parte contigua forma reducta F' ; huic iterum ab ultima parte contigua reducta F'' ; reducta F''' ipsi F'' contigua ab ultima parte etc. Tum patet, omnes formas F', F'', F''' etc. esse prorsus determinatas, et tum inter se tum formae F proprie aequivalentes. Quoniam vero multitudo omnium formarum reductarum determinantis dati est finita, manifestum est, omnes formas in progressione infinita F, F', F'' etc. diuersas esse non posse. Ponamns F^m et F^{m+n} esse identicas, eruntque F^{m-1}, F^{m+n-1} reductae, eidem formae reductae a parte prima contiguae, adeoque identicae; hinc eodem modo F^{m-2} et F^{m+n-2} etc. tandemque F et F^n identicae erunt. Quare in progressione F, F', F'' etc., si modo sat longe continuatur, necessario tandem forma prima F recurret; et si supponimus F^n esse primam identicam cum F , siue omnes $F', F'' \dots F^{n-1}$ a forma F diuersas; facile perspicitur, omnes formas $F, F', F'' \dots F^{n-1}$ diuersas fore.

^{*)} Pro $b = 1$. — 78 in duos factores qui neglecto signo inter $\sqrt{79} + 1$ et $\sqrt{79} - 1$ iaceant, resoluti nequit; quare hic valor est praetermundus, ex eademque ratione valores 2 et 6.

Complexum harum formarum vocabimus *periodum formae F*. Si igitur progressio ultra ultimam periodi formam producitur, eadem formae *F*, *F'*, *F''* etc. iterum prodibunt, progressioque tota infinita *F*, *F'*, *F''* etc. constituta erit ex hac periodo formae *F* infinites repetita.

Progressio *F*, *F'*, *F''* etc. etiam retro continuari potest, praeponendo formae *F* reductam '*F*', quae ipsi a parte prima est contigua; huic iterum reductam ''*F*', quae ipsi a prima parte contigua etc. Hoc modo habebitur progressio formarum *vtrimeque* infinita

...''*F*, ''*F*, '*F*, *F*, *F'*, *F''*, *F'''*...

perspicieturque facile, '*F* identicam fore cum *Fⁿ⁻¹*, ''*F* cum *Fⁿ⁻²* etc. adeoque progressionem etiam a laeua parte e periodo formae *F*, infinites repetita, esse constitutam.

Si formis *F*, *F'*, *F''*, etc. '*F*, ''*F* etc. tribuuntur indices 0, 1, 2 etc., — 1, — 2 etc. generaliterque formae *F_m* index *m*, formae _m*F* index — *m*, patet, *formas quascunque seriei identicas fore vel diuersas, prout ipsarum indices congrui sint vel incongrui secundum modulum n.*

Ex. Periodus formae (3, 8, — 5) cuius determinans = 79, inuenitur haec: (3, 8 — 5) (— 5, 7, 6), (6, 5, — 9), (— 9, 4, 7), (7, 3, — 10), (— 10, 7, 3). Post ultimam iterum prodit (3, 8, — 5). Hic itaque *n* = 6.

187. Ecce quasdam obseruationes generales circa has periodos.